

Allt fler berövas personlig assistans

Det gäller att bajsa snabbt om man har en funktionsnedsättning. Och att vara stadd vid kassa som personlig assistent, för lön kanske bara kan utgå för tio minuter i taget.

Sedan 2007 har hundratals personer med funktionsnedsättning förlorat sin rätt till personlig assistans. Utan att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, har ändrats har Försäkringskassan börjat tillämpa hårdare regler. Följden har blivit att alltfler varje år blir av med sin assistansersättning.

57 personer drabbades 2007, 100 stycken 2008, 146 år 2009 och 269 år 2010, visar SocialPolitiks sammanställning i sitt kommande nummer.

Under första halvåret i år togs den bort i 159 fall. Hittills har alltså 731 personer förlorat sin assistansersättning vid förnyad bedömning – alltfler för varje år.

Trots att en majoritet av riksdagspartierna säger sig vilja förhindra Försäkringskassans strängare tolkning av LSS händer ingenting. Försäkringskassan har till och med gått vidare och inför nu ytterligare skärpningar med hjälp av Socialstyrelsens nya "behovsbedömningsinstrument". Där räknas bara så kallad "aktiv tid". Vid exempelvis ett toalettbesök räknas exakt hur många minuter det tar att sätta sig på toaletten och torka sig. Tiden det tar att utföra sina behov räknas inte in.

I SocialPolitik nr 3/2011 följer vi Jonas Franksson, assistansberättigad, till jobbet som regissör på Regionteater Väst i Uddevalla. Han har en son i förskoleklass i Göteborg och en dotter som väntar på dagisplats. Han är orolig för att han inte får någon assistans vid nästa bedömning – som

omprövas vartannat år.

Jonas Franksson är inte ensam om att hävda att hela assistansens struktur hotas. Adolf Ratzka på Independent Living Institute är rädd för att livet för assistansanvändarna återigen definieras av experter och inte av de funktionshindrade själva – så som avsikten var med den nya lagen.

I april 2011 hade 15 924 personer assistansersättning med i genomsnitt 114 assistanstimmar/vecka. Förra året kostade assistansersättningen från Försäkringskassan 23,2 miljarder kr, varav kommunerna betalar 4,3 miljarder.

– Ur samhällsekonomiskt perspektiv är assistansersättningen en utmärkt modell, skriver nationalekonom Stefan deVylder i en kommentar i SocialPolitik nr 3/2011. Personer med funktionsnedsättning kan komma ut i arbete. De personliga assistenter får lön och betalar skatt. De är inga höginkomsttagare utan ofta unga och/eller invandrare med en svag ställning på arbetsmarknaden. De konsumerar främst basvaror som i stor utsträckning gynnar den inhemska efterfrågan.

– Systemet med personlig assistans skall dock först och främst ses som ett solidariskt samhälles sätt att förbättra något som är svårsmåttbart: livskvalitet, avslutar Stefan deVylder.

[Beställ SocialPolitik nr 3/2011](#). Ute den 23 september.